Financira Evropska unija

EMN European Migration Network

Oktober - december 2025

NOVICE IZ EU
NOVICE IZ DRŽAV ČLANIC IN OPAZOVALK EMN

1. Splošne novosti
2. Zakonite migracije
3. Mednarodna zaščita, vključno z azilom
4. Mladoletniki brez spremstva in druge ranljive skupine
5. Integracija in vključevanje
6. Državljanstvo in brezdržavljanskost
7. Upravljanje meja in nezakonite migracije
8. Trgovina z ljudmi
9. Vračanje in ponovni sprejem
10. Migracije in razvoj
11. Prenos zakonodaje EU

NEDAVNE IN PRIHAJAJOČE PUBLIKACIJE EMN

NOVICE IZ EU

Dvanajstega oktobra je začel delovati sistem vstopa/izstopa (SVI), avtomatizirani informacijski sistem za evidentiranje državljanov tretjih držav na kratkoročnem bivanju. Evropske države, ki uporabljajo SVI, ga postopoma uvajajo na zunanjih mejah; v celoti naj bi začel delovati do 10. aprila 2026.

Evropska komisija je 21. oktobra predstavila delovni program za leto 2026 »Trenutek neodvisnosti Evrope«, ki določa najpomembnejše nove politične in zakonodajne pobude za leto 2026.

Evropska komisija je 11. novembra začela prvi letni cikel upravljanja migracij v okviru pakta o migracijah in azilu. Sprejeti sveženj vsebuje prvo letno evropsko poročilo o azilu in migracijah s celovitim pregledom razmer v EU, sklep o določitvi stopnje migracijskega pritiska na države članice in predlog letnega solidarnostnega nabora. Svet je letni solidarnostni nabor sprejel 22. decembra.

Evropski parlament in Svet sta 18. novembra dosegla politični dogovor o uredbi o vzpostavitvi nabora talentov EU. To bo prva platforma na ravni EU za mednarodno zaposlovanje usposobljenih in nadarjenih oseb iz tretjih držav na vseh ravneh znanj in spretnosti za zapolnitev delovnih mest v deficitarnih poklicih.

V Bruslju je 27. in 28. novembra potekal 10. evropski forum o migracijah, ki sta ga organizirala Evropska komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor. Predstavniki civilne družbe in institucij EU so pod geslom »Izkoriščanje znanj in spretnosti migrantov v EU« razpravljali o tem, kako lahko priznavanje njihovih znanj in spretnosti ter podpora vključevanju na evropski trg dela prineseta pozitivne družbene in gospodarske učinke.

Svet za pravosodje in notranje zadeve je 8. decembra dokončno oblikoval stališče o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU, ter dosegel politični dogovor o vzpostavitvi letnega solidarnostnega nabora za leto 2026.

Evropska komisija je 10. decembra v Bruslju gostila drugo konferenco svetovnega zavezništva za boj proti tihotapljenju migrantov. Več kot 80 delegacij in mednarodnih partnerjev se je s skupno izjavo zavezalo k tesnejšemu svetovnemu sodelovanju proti tihotapljenju migrantov.

Svet je 18. decembra soglasno sprejel načrt Unije za preselitev in humanitarni sprejem za obdobje 2026-2027 na podlagi predloga Evropske komisije z dne 11. novembra. Dvoletni načrt Unije temelji na prostovoljnih zavezah držav članic. Devet držav članic bo s skupno 10.430 zavezami prispevalo k zadovoljevanju svetovnih potreb po preselitvi in humanitarnem sprejemu.

Prav tako 18. decembra so se dansko predsedstvo Sveta in pogajalci Evropskega parlamenta dogovorili o prvem seznamu varnih izvornih držav na ravni EU. Države članice EU bodo tako lahko hitreje obravnavale prošnje za azil oseb, ki verjetno niso upravičene do zaščite, s čimer bodo postopki hitrejši in učinkovitejši.

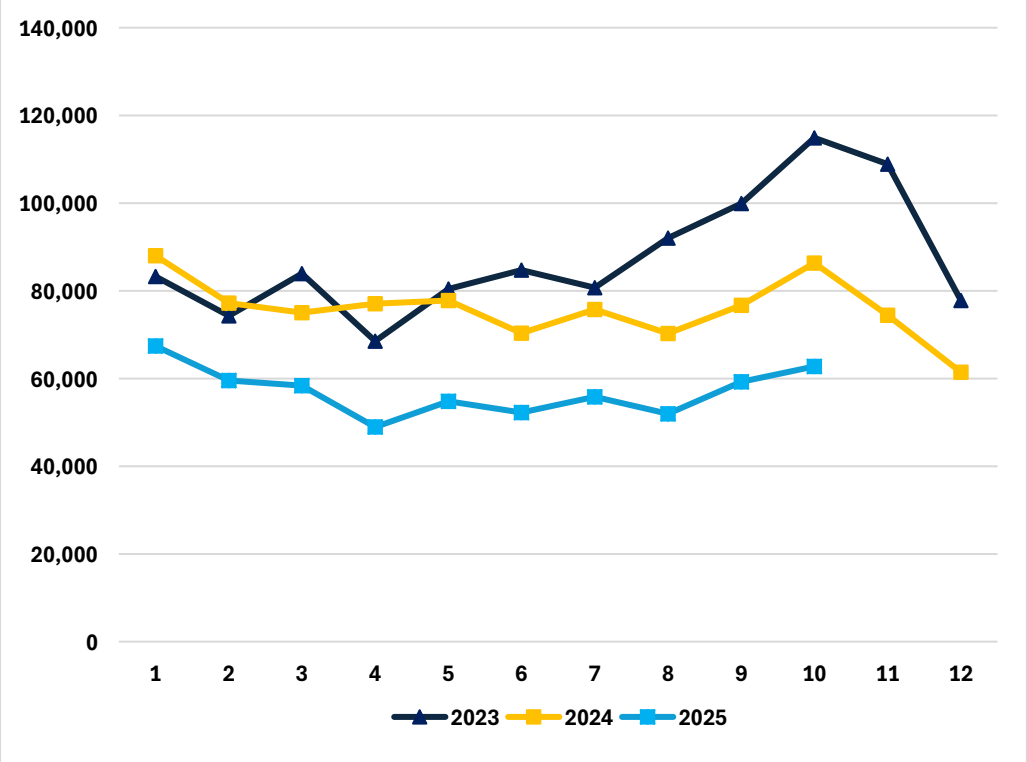
Sodišče Evropske unije (SEU) pojasnilo pravila za določitev varnih držav

SEU je 6. oktobra v zadevi C-758/24 - Alace in Canpelli razsodilo, da lahko države članice EU »varne izvorne države« določijo le z zakonodajnimi akti, ki omogočajo sodni nadzor. Sodba zahteva tudi, da so viri, ki utemeljujejo tako določitev, dostopni prosilcem in sodiščem, ki izvajajo nadzor.

SEU pojasnilo obveznosti agencije Frontex pri skupnih operacijah vračanja

SEU je 18. decembra izdalo sodbo v zadevi C-679/23 P - WS in drugi proti Frontexu, razveljavilo zavrnilno sodbo Splošnega sodišča in mu zadevo vrnilo v ponovno odločanje. Razsodilo je, da mora Frontex pri skupnih operacijah vračanja preveriti, ali so bile odločbe o vrnitvi izdane za vse osebe, ki jih država članica EU namerava vključiti v operacijo. Kršitve temeljnih pravic med povratnim letom lahko povzročijo odgovornost zadevne države članice EU in agencije Frontex.

Slika 1: Prosilci, ki so prvič zaprosili za azil

Vir: Eurostat migr_asyappctzm, prosilci s prvo prošnjo za azil; zajem podatkov: 22. december 2025.

NOVICE IZ DRŽAV ČLANIC IN OPAZOVALK EMN

1. Splošne novosti

Avstrija

Podaljšana upravičenost razseljenih oseb iz Ukrajine do družinskega dodatka in dodatka za varstvo otrok

S spremembami zakona o izravnavi družinskih stroškov iz leta 1967 in zakona o dodatku za varstvo otrok je bila 31. oktobra podaljšana upravičenost do družinskega dodatka in dodatka za varstvo otrok za razseljene osebe iz Ukrajine, ki so zaposlene, samozaposlene ali pri javni službi za zaposlovanje prijavljene kot iskalci zaposlitve. Določbe veljajo do 30. junija 2026.

Bolgarija

Okvirni sporazum s Švico za podporo prosilcem za azil in otrokom beguncem

Bolgarija in Švica sta 28. oktobra podpisali okvirni sporazum v vrednosti 21,35 milijona CHF (22.938.013 EUR) za podporo prosilcem za azil in otrokom beguncem z ukrepi za kulturno mediacijo, zaščito otrok, digitalizacijo azilnih postopkov, boljši sprejem in varna območja v Bolgariji. Izvajali ga bodo državna agencija za begunce, IOM Bolgarija, UNICEF Bolgarija in bolgarski Rdeči križ.

Hrvaška

Sprejet načrt upravljanja migracij in azila

Vlada je 24. oktobra sprejela načrt upravljanja migracij in azila do leta 2030 ter izvedbeni akcijski načrt do leta 2027. Načrt določa pet strateških ciljev upravljanja migracij in azila: preprečevanje nezakonitih prehodov, vzpostavitev učinkovitega azilnega sistema, spodbujanje zakonitih prihodov, vključevanje oseb z mednarodno zaščito in krepitev sodelovanja s tretjimi državami.

Estonija

Zmanjšan finančni prispevek namesto premestitev beguncev v okviru solidarnosti EU

Osmega decembra je bil odobren predlog Estonije za zmanjšan prispevek v solidarnostno rezervo EU za leto 2026 zaradi velikega števila ukrajinskih beguncev, ki jih država že gosti. Estonija ne bo sprejemala beguncev s premestitvijo iz drugih držav članic EU, temveč bo zagotovila finančne prispevke, tehnično pomoč in strokovno podporo.

Finska

Strožji pogoji za dovoljenja za stalno prebivanje

Dvaindvajsetega decembra je bilo napovedano, da se bo od 8. januarja 2026 zahtevano neprekinjeno prebivanje za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje na Finskem podaljšalo s štirih na šest let. Prosilci morajo izkazati tudi zadovoljivo znanje finščine ali švedščine in dve leti dela na Finskem. Ob izpolnjenih posebnih pogojih je dovoljenje še vedno mogoče pridobiti po štirih letih.

Latvija

Izboljšan pravni okvir prebivanja državljanov tretjih držav

Vlada je 16. decembra podprla informativno poročilo ministrstva za notranje zadeve s predlogi za izboljšanje pravnega okvira prebivanja državljanov tretjih držav na področjih izobraževanja, zaposlovanja, obdavčitve in nadzora migracij. Spremembe naj bi okrepile spoštovanje predpisov, izboljšale spremljanje ter zagotovile jasnejše in preglednejše pogoje za izdajo dovoljenj za prebivanje.

Spremenjena podpora ukrajinskim civilistom in odobren akcijski načrt

Tretjega decembra so bile sprejete spremembe zakona o podpori ukrajinskim civilistom. Načrtovani proračun za leto 2026 je v primerjavi z letom 2025 nižji za 25 milijonov EUR, s čimer se podpora prilagaja sedanjim potrebam in proračunskim omejitvam. Svet ministrov je 22. decembra odobril še akcijski načrt, ki določa ukrepe in sredstva za podporo ukrajinskim civilistom v letu 2026 za državne in lokalne organe, civilno družbo ter zasebni sektor.

Litva

Litva bo sprejela polovico migrantov, ki ji jih je dodelila EU

Litva se je 3. decembra odločila, da bo sprejela polovico migrantov, ki so ji bili dodeljeni v okviru solidarnostnega mehanizma EU, preostali delež pa pokrila s finančnim prispevkom.

2. Zakonite migracije

Avstrija

Objavljena uredba o naselitvi za leto 2025

Osemnajstega decembra je bila objavljena uredba o naselitvi za leto 2025, ki določa število dovoljenj za prebivanje v Avstriji, za katera veljajo kvote, ter njihovo razdelitev po vrstah dovoljenj in zveznih deželah. Kvota znaša 5.616 dovoljenj in bo tudi podlaga za njihovo izdajo v letu 2026.

Objavljena uredba o kvalificiranih delavcih za leto 2026

Triindvajsetega decembra je bila objavljena uredba o kvalificiranih delavcih za leto 2026, ki določa seznam t. i. deficitarnih poklicev. Tujcem, ki izpolnjujejo ustrezne pogoje, se lahko dovoli delo v teh poklicih na celotnem zveznem ozemlju ali v posameznih zveznih deželah.

Bolgarija

Spremenjen pravilnik za izvajanje zakona o tujcih

Šestnajstega decembra so spremembe pravilnika za izvajanje zakona o tujcih uskladile podzakonske predpise s spremenjenim zakonom o tujcih. Ena ključnih novosti določa dokumente, potrebne za podaljšano prebivanje digitalnih nomadov.

Češka

Spremenjen zakon o prebivanju tujcev

Prvega oktobra je začela veljati sprememba zakona o prebivanju tujcev. Imetnikom kartice zaposlenega podaljšuje rok za prijavo zamenjave delodajalca s 60 na 90 dni in uvaja samodejni odvzem dovoljenja za prebivanje po obsodbi za posebej huda kazniva dejanja.

Grčija

Novi sklepi določajo dokumente in postopke za dovoljenja za prebivanje vlagateljev in vodstvenega osebja

Grčija je novembra na podlagi migracijskega zakonika (zakon 5038/2023) izdala več skupnih ministrskih sklepov za pojasnitev pogojev za dovoljenja za prebivanje zaradi naložb in poslovanja. Določajo postopke za dovoljenja za stalno prebivanje vlagateljev; izdajo dovoljenj vodstvenemu osebju tujih podjetij v Grčiji; naložbe v zagonska podjetja in spremljanje izpolnjevanja pogojev; izdajo dovoljenj za ustanovitev podjetja ob naložbi najmanj 500.000 EUR; izdajo dovoljenj za vstop in prebivanje zaradi finančnih naložb. Ukrepi naj bi poenostavili postopke in zagotovili pravno varnost državljanom tretjih držav, ki želijo prebivati v državi na podlagi naložbe ali vodstvene funkcije.

Irska

Spremenjena politika združevanja družin za osebe iz držav zunaj EGP

Šestindvajsetega novembra je bila spremenjena politika združevanja družin za osebe iz držav zunaj EGP. Ključne novosti izključujejo upravičenost oseb, starih od 18 do 23 let, zvišujejo pragove za odrasle vzdrževane osebe in osebam, starim od 16 do 18 let, omogočajo delo. Dolgoročne reforme bodo uvedle zahteve glede plače in nastanitve, predhodno odobritev potovanja na Irsko ter takso za vlogo.

Italija

Nove določbe o zakonitem vstopu tujih delavcev in drugih tujih državljanov

Od 3. oktobra nove določbe zakonske uredbe št. 146/2025 o zakonitem vstopu tujih delavcev in drugih tujih državljanov omogočajo delo med spremembo vrste dovoljenja za prebivanje, vstope delavcev za nego in pomoč zunaj kvot ter poenostavitve za delavce, usposobljene v tujini, in visoko usposobljene delavce.

Podaljšan rok za odobritev združitve družine

Šestindvajsetega novembra so začele veljati nove zakonske določbe, ki podaljšujejo rok za izdajo odobritve združitve družine z 90 na 150 dni.

Kvote za tuje delavce za obdobje 2026-2028

Vlada je z uredbo z dne 2. oktobra za obdobje 2026-2028 določila kvoto 497.550 vstopov zaradi dela za samozaposlene ter sezonsko in nesezonsko zaposlene delavce v kmetijstvu in gostinstvu. Dne 24. novembra je objavila seznam držav, katerih državljani italijanskega porekla lahko zaradi dela vstopijo v Italijo zunaj sistema kvot.

Latvija

Spremenjen zakon o priseljevanju

Drugega oktobra so bile sprejete spremembe zakona o priseljevanju, ki omejujejo izdajo dovoljenj za prebivanje državljanom tretjih držav s kazensko evidenco. Cilj je odgovorna migracijska politika z zmanjšanjem groženj notranji in zunanji varnosti ter suverenosti Latvije, pa tudi zmanjšanje agresije in vpliva Rusije ter njenih zaveznic.

Nizozemska

Nova ureditev agencij za zagotavljanje začasnega dela

Senat je 11. novembra sprejel zakon o dovoljenjih za zagotavljanje delovne sile, ki uvaja sistem licenc za agencije za zagotavljanje začasnega dela in druga podjetja, ki posredujejo ali zagotavljajo začasne delavce. Eden od ciljev zakona je boljša zaščita delavcev, zlasti delavcev iz drugih držav članic EU in delovnih migrantov.

Španija

Objavljena merila za upravljanje migracij

Vlada je v zadnjih mesecih objavila več meril za upravljanje migracij, da bi poenotila razlago in uporabo migracijskih predpisov v vseh uradih za priseljevanje v Španiji. Nedavno objavljena merila zadevajo pozitivni molk organa pri vlogah za izkaznice za stalno prebivanje družinskih članov državljanov EU/EGP, datum začetka veljavnosti dovoljenja za prebivanje mladoletnih tujcev brez spremstva ter dovoljenje za dolgotrajno bivanje udeležencev programov mobilnosti študentov.

Odobrena odredba o skupnem upravljanju zaposlovanja v izvornih državah (GECCO)

Odredba ISM/1547/2025 z dne 23. decembra ureja skupno upravljanje zaposlovanja v izvornih državah za leto 2026 in na podlagi analize razmer na nacionalnem trgu dela omogoča zaposlovanje tujih delavcev v njihovih izvornih državah.

3. Mednarodna zaščita, vključno z azilom

Avstrija

Podaljšana začasna ustavitev združevanja družin

Zvezna vlada je 18. decembra še za šest mesecev podaljšala začasno ustavitev obravnave prošenj za združitev družine s sponzorji, ki so upravičenci do mednarodne zaščite. Izjeme veljajo le za primere, v katerih je po 8. členu Evropske konvencije o človekovih pravicah potrebna nujna odločitev.

Belgija

Sprejet nov seznam varnih izvornih držav

Svet ministrov je 21. novembra sprejel nov seznam varnih izvornih držav. Glede na prejšnji seznam je bil dodan Maroko, Indija in Moldavija pa sta bili odstranjeni.

Nadaljevanje obravnave sirskih prošenj za mednarodno zaščito

Urad generalnega komisarja za begunce in osebe brez državljanstva je 1. novembra nadaljeval obravnavo prošenj sirskih državljanov za mednarodno zaščito. Obravnava je bila od 9. decembra 2024 začasno ustavljena zaradi zbiranja zadostnih informacij o varnostnih razmerah po padcu Asadovega režima v Siriji.

Nemčija

Določanje varnih izvornih držav s podzakonskim predpisom

Zvezni svet je 19. decembra odobril zakon, ki zvezni vladi omogoča določanje varnih izvornih držav s podzakonskim predpisom namesto z zakonom. Vlada lahko tako države hitreje opredeli kot »varne«, s čimer se pospešujejo azilni postopki in omogočajo pritožbe brez odložilnega učinka za hitrejše odstranitve.

Irska

Spremembe pri združevanju družin, državljanstvu in prispevkih za nastanitev

Irska je 26. novembra napovedala reforme migracijskih pravil, tudi predlog zahteve po finančni samozadostnosti upravičencev do mednarodne zaščite, ki izključuje prosilce, ki so prejeli določene socialne prejemke ali imajo dolg do države. Od 8. decembra morajo begunci in osebe brez državljanstva pred prošnjo za državljanstvo v državi prebivati pet let namesto treh. Od novembra bodo zaposleni stanovalci v državni nastanitvi finančno prispevali k nastanitvi.

Nizozemska

Novosti v postopku združevanja družin in podpori

Nizozemski svet za begunce bo s 1. decembrom prenehal zagotavljati podporo pri združevanju družin upravičencev do mednarodne zaščite. Služba za priseljevanje in naturalizacijo (IND) bo hkrati uvedla poenostavljen postopek za njihove prošnje za združitev družine. V prehodnem obdobju do 1. aprila 2026 bo IND pri rokih in plačilih ravnal prizanesljivo.

4. Mladoletniki brez spremstva in druge ranljive skupine

Italija

Prenovljeni postopki sprejema in oskrbe mladoletnikov brez spremstva

Sedemindvajsetega oktobra so bili objavljeni prenovljeni standardni operativni postopki za sprejem in oskrbo mladoletnikov brez spremstva. Dokument je operativno orodje za podporo vsem, ki sodelujejo pri oskrbi in zagotavljanju storitev prvega sprejema za mladoletnike brez spremstva.

Luksemburg

Objavljen nacionalni akcijski načrt proti rasizmu

Ministrstvo za družino, solidarnost, sobivanje in sprejem beguncev je 1. decembra objavilo nacionalni akcijski načrt za izvajanje Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije. Načrt vsebuje 23 ciljev in 118 ukrepov za usklajen boj proti rasizmu ter izgradnjo enakopravnejše in pravičnejše družbe.

5. Integracija in vključevanje

Avstrija

Prepoved naglavnih rut v šolah

Tridesetega decembra je začela veljati sprememba zakona o šolskem izobraževanju, ki uvaja prepoved naglavnih rut. Zaradi spodbujanja samoodločanja, enakosti in vidnosti deklet učenke do 14. leta v šolah ne smejo nositi »naglavne rute, ki pokriva glavo v skladu z islamskimi tradicijami«.

Belgija

Prejemki povezani z udeležbo v integracijskih programih

Svet ministrov je 23. decembra odobril predlog zakona, ki prejemek za socialno vključevanje veže na udeležbo v integracijskih programih. Beguncem se lahko ob neizpolnjevanju obveznosti prejemki znižajo, upravičenci do subsidiarne zaščite in začasno razseljene osebe pa lahko znižanja nadomestijo z integracijskimi dodatki. Drugi novi priseljenci so do socialne pomoči upravičeni po petih letih zakonitega prebivanja, z izjemami za ranljive skupine.

Hrvaška

Predstavljeno poročilo o pravicah državljanov tretjih držav v zvezi z zaposlitvijo

Petnajstega oktobra je bilo predstavljeno »Poročilo o integracijski politiki - pravice državljanov tretjih držav v zvezi z zaposlitvijo v Republiki Hrvaški«. Opisuje ključne izzive in predloge, ki vplivajo na dostop do dela, zaposlitev, samozaposlitev, priznavanje kvalifikacij ter zaščito pred diskriminacijo.

Estonija

Ministrstvo za kulturo bo začelo kampanjo za pozitiven odnos do priseljevanja

Ministrstvo za kulturo je decembra napovedalo, da bo leta 2026 začelo vsedržavno kampanjo v vrednosti 275.000 EUR za spodbujanje pozitivnega odnosa do integracije in kulturne raznolikosti.

Malta

Začetek drugega nacionalnega akcijskega načrta proti rasizmu (NAPAR) 2025-2030

Dvanajstega novembra se je začel izvajati NAPAR, celovit malteški okvir politike za boj proti rasizmu. Načrt določa deset strateških ukrepov, med drugim zakonodajne reforme, upravljanje ter preprečevanje sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva. Posebno pozornost namenja ranljivim skupinam in vključuje trden okvir spremljanja.

Ustanovljen posvetovalni svet za integracijo in boj proti rasizmu (IARCC)

Dvanajstega novembra je bil na prvi konferenci o migracijah in integraciji v okviru projekta SPRING ustanovljen IARCC. Svet naj bi s tematskimi srečanji na visoki ravni spodbujal tesnejše sodelovanje vlade in civilne družbe ter za krepitev partnerstev povezoval voditelje skupnosti, organizacije civilne družbe in strokovnjake.

Slovenija

Začetek programa Krepimo medkulturni dialog

Novembra se je začel izvajati program »Krepimo medkulturni dialog«. V štirih mestih bo vzpostavljena mreža medkulturnih mediatorjev, ki bodo vsem tujcem v prvih letih prebivanja pomagali premagovati jezikovne in kulturne ovire v državnih in lokalnih ustanovah, javnih izobraževalnih in zdravstvenih zavodih ter drugih javnih ustanovah, kjer komunikacija poteka v slovenskem jeziku.

Srbija

Sprejeta nova komunikacijska strategija

Komisariat za begunce in migracije je 11. novembra sprejel novo komunikacijsko strategijo na podlagi raziskave odnosa srbskih državljanov do migrantov in beguncev z Bližnjega vzhoda in

iz Afrike. Strategija naj bi institucije, civilno družbo in javnost ozaveščala o pravicah in potrebah migrantov ter spodbujala podporno okolje in pozitiven odnos za izboljšanje pomoči in obravnavo ključnih izzivov.

6. Državljanstvo in brezdržavljanskost

Finska

Preučena nacionalna potna listina kot pogoj za dovoljenje za prebivanje

Finska služba za priseljevanje je 3. oktobra zaključila presojo opredelitve nacionalne potne listine, potrebne za izdajo dovoljenja za prebivanje in določitev državljanskega statusa. Ugotovila je, da potne listine, ki jih izdaja Palestinska uprava, izpolnjujejo pogoje in se štejejo za nacionalne potne listine. Služba preučuje vpliv ugotovitev na obravnavo prošenj za državljanstvo in dovoljenj ter posledice za že izdane negativne odločitve.

Strožji pogoji za pridobitev finskega državljanstva

Sedemnajstega decembra so začele veljati spremembe pogojev za pridobitev finskega državljanstva. Prosilci morajo zanesljiveje dokazati svojo identiteto in izkazati zadostna finančna sredstva, ne da bi se zanašali le na socialno pomoč ali javne prejemke. Izpolnjevati morajo tudi strožja merila neoporečnosti, vključno z nekaznovanostjo za huda kazniva dejanja.

Francija

Nov preizkus državljanskega znanja: pravni okvir in začetek veljavnosti

Odlok z dne 10. oktobra 2025 določa vsebino, sestavne dele in organizacijo novega preizkusa državljanskega znanja, ki preverja poznavanje francoske zgodovine, kulture in družbe. Od 1. januarja 2026 bo obvezen za pridobitev francoskega državljanstva ter večletnih in desetletnih dovoljenj za prebivanje.

Nemčija

Odpravljena pospešena naturalizacija

Tridesetega oktobra je začela veljati sprememba zakona o državljanstvu. Naturalizacija je zdaj mogoča po najmanj petih letih ob trajni vključenosti, tudi z ustreznim znanjem nemščine ali lastnimi sredstvi za preživljanje. Prejšnja možnost »pospešene naturalizacije« po treh letih ne velja več.

7. Upravljanje meja in nezakonite migracije

Avstrija

Začasna ponovna uvedba nadzora na mejah

Petnajstega oktobra je bil začasno ponovno uvedeni nadzor na notranjih mejah s Slovaško republiko in Češko republiko ter Republiko Slovenijo in Madžarsko podaljšan do 15. decembra 2025. Dne 12. decembra je bil znova podaljšan do 15. junija 2026. Do takrat je notranjo mejo s Slovaško republiko dovoljeno prehajati le na mejnih prehodih za kopenski in vodni promet, meje s Češko republiko, Republiko Slovenijo in Madžarsko pa na mejnih prehodih za kopenski promet.

Estonija

Tranzitne poti prek ruskega ozemlja ostajajo zaprte

Vlada je 10. oktobra sklenila, da bodo tranzitne poti prek območja Saatse Boot zaradi varnostnih pomislekov ob povečani ruski vojaški prisotnosti na območju ostale trajno zaprte.

Latvija

Okrepljen sistem varovanja meje

Svet ministrov je 22. decembra zaradi nadaljnjega odkrivanja nesorazmerno velikega števila nezakonitih prehodov latvijsko-beloruske meje podaljšal okrepljeni režim delovanja sistema varovanja meje do 30. junija 2026.

Litva

Litva uvrščena med države članice EU, ki se soočajo z migracijskim tveganjem

Litva je bila 12. novembra uvrščena med države članice EU z migracijskimi tveganji in je tako upravičena do financiranja in pomoči agencij, kot sta Frontex in Europol. Po navedbah ministrstva za notranje zadeve so mejni policisti od leta 2021 preprečili več kot 24.000 nezakonitih prehodov.

Nizozemska

Podaljšan začasni nadzor na notranjih mejah

Nizozemska je 10. novembra za boj proti nezakonitim migracijam in tihotapljenju migrantov podaljšala začasni nadzor na notranjih mejah do 8. junija 2026. Nadzor je prvotno ponovno uvedla 9. decembra 2024 za šest mesecev. Ukrep je bil podaljšan aprila 2025 in nato znova novembra 2025 do 8. junija 2026.

Slovenija

Podaljšan nadzor na notranjih mejah s Hrvaško in Madžarsko

Vlada je 17. decembra izdala odlok, ki podaljšuje začasno ponovno uvedbo nadzora na mejah z Republiko Hrvaško in Republiko Madžarsko za nadaljnjih šest mesecev, do 21. junija 2026.

Srbija

Sprejet program reintegracije

Štiriindvajsetega oktobra je bil sprejet program reintegracije povratnikov na podlagi sporazuma o ponovnem sprejemu za obdobje 2025-2026. Glavna cilja sta vzpostavitev učinkovitega in trajnostnega sistema podpore povratnikom ter nadaljnja krepitev mehanizmov, ki jim zagotavljajo različne oblike pomoči na lokalni in državni ravni.

8. Trgovina z ljudmi

Grčija

Posodobljeni standardni operativni postopki za odkrivanje, identifikacijo in zaščito žrtev trgovine z ljudmi

Služba za sprejem in identifikacijo je novembra in decembra izvedla usposabljanja o trgovini z ljudmi. V sodelovanju s pristojnimi službami je posodobila standardne operativne postopke za identifikacijo žrtev in ukrepanje. Posodobila je tudi standardne operativne postopke za izdajo politike zaščite otrok, ki določa obveznosti osebja na tem področju.

Malta

Ozaveščanje na vstopnih točkah Malte

Direktorat za človekove pravice in pristanišče Valletta Cruise Port sta oktobra podpisala memorandum o soglasju. Namen je okrepiti sposobnost osebja v prvem stiku na ključnih vstopnih točkah za prepoznavanje žrtev trgovine z ljudmi, ozaveščati javnost in potnike skozi malteška pristanišča ter spodbujati medinstitucionalno sodelovanje proti trgovini z ljudmi.

Oprostitev taks za vloge žrtev trgovine z ljudmi

Od oktobra so državljani tretjih držav, prepoznani kot žrtve trgovine z ljudmi, ki za dovoljenje za prebivanje zaprosijo po podzakonskem predpisu 217.07 (dovoljenje za prebivanje žrtev trgovine z ljudmi ali nezakonitih migracij), oproščeni taks za vlogo. Veljavnost dovoljenj se je podaljšala s 6 na 12 mesecev. Podaljšujejo se lahko ves čas trajanja povezanih sodnih postopkov.

9. Vračanje in ponovni sprejem

Avstrija

Odstranitve v Afganistan

Enaindvajsetega oktobra je bil v Afganistan odstranjen moški, obsojen za kaznivo dejanje v Avstriji, prvič od prevzema oblasti talibanov leta 2021. V začetku leta so z afganistanskimi organi potekali delovni sestanki za nadaljnje usklajevanje odstranitev. Tako sta bila 9. novembra in 18. decembra v Afganistan odstranjena še dva moška, obsojena za kazniva dejanja v Avstriji.

Belgija

Gradnja novega centra za kratkotrajno nastanitev pred odhodom

Belgija je 13. novembra ob bruseljskem letališču začela graditi nov center za kratkotrajno nastanitev oseb, ki nezakonito prebivajo v državi in čakajo na vrnitev. Objekt s 50 mesti naj bi odprli do konca leta 2026. Je del širšega načrta za povečanje in izboljšanje zmogljivosti zaprtih centrov v državi.

Estonija

Nadomeščena potrdila in dovoljenja za vrnitev

Estonija je 9. decembra uvedla potno listino za vrnitev (ETD) v enotni obliki EU. Izda se, kadar običajne potne listine zaradi izgube, kraje ali drugih razlogov niso na voljo. Na estonskih veleposlaništvih ali drugih predstavništvih EU jo lahko pridobijo državljani EU in osebe, prej upravičene do estonskih

dovoljenj za vrnitev, vključno z osebami z nedoločenim državljanstvom, imetniki začasnih potnih listin ali potnih listin za begunce, ki jih je izdala Estonija, ter osebami, ki zakonito prebivajo v Estoniji.

Francija

Program prostovoljnega vračanja iz Združenega kraljestva

Z odlokom z dne 27. novembra je bila uvedena izjemna ureditev za migrante z najpogostejšimi državljanstvi tretjih držav, ki po prečkanju morja prispejo v Združeno kraljestvo in imajo obveznost zapustiti francosko ozemlje. Najvišji pavšalni spodbujevalni dodatek zanje se je zvišal s 1.200 na 2.200 EUR, najvišji dopolnilni pavšalni dodatek pa z 2.500 na 3.500 EUR, ne glede na to, kdaj je bila izdana obveznost zapustitve Francije in koliko časa je odtlej preteklo.

Luksemburg

Predstavljen nov koncept prostovoljnega vračanja

Vlada je 24. oktobra napovedala pripravo novega koncepta prostovoljnega vračanja. Ta možnost je prosilcem za mednarodno zaščito predstavljena v vseh fazah postopka. Namenski svetovalec za vračanje bo migrantu zagotavljal potrebne informacije, da bo lahko ravnal skladno s svojim upravnim statusom.

Španija

Sporazum španskega ministrstva za notranje zadeve z IOM

Devetnajstega novembra sta ministrstvo za notranje zadeve in IOM podpisala sporazum o izvajanju projektov na področjih pomoči pri prostovoljnem vračanju in reintegraciji ter celostnega upravljanja meja.

Švedska

Poudarek na večjem številu vrnitev in učinkovitejšem pridržanju

Vlada je 19. decembra določila proračunske usmeritve za migracijsko agencijo za leto 2026. Poudarek bo na ukrepih za več vrnitev, tudi učinkovitejši uporabi centrov za pridržanje. Agencija bo morala okrepiti tudi ukrepe za spodbujanje prostovoljnega vračanja.

Srbija

Sprejet program pomoči pri prostovoljnem vračanju

Šestindvajsetega decembra je bila sprejeta uredba o vzpostavitvi programa pomoči pri prostovoljnem vračanju tujih državljanov za obdobje 2026-2029. Cilj je usklajen okvir podpore, okrepljen sistem pomoči pri prostovoljnem vračanju ter spoštovanje pravic migrantov in njihovega dostojanstvenega vračanja v varne države.

10. Migracije in razvoj

Češka

Češka pomoč podpira sudanske begunce v Čadu

Češko ministrstvo za notranje zadeve je oktobra prek svojega programa Pomoč na kraju samem namenilo 500.000 EUR programu UNHCR v Čadu za podporo sudanskim beguncem, ki prihajajo v Čad.

Italija

Memorandum o soglasju z Etiopijo o migracijah in mobilnosti

Italija je 27. oktobra z Etiopijo podpisala memorandum o soglasju o migracijah in mobilnosti. Ta zajema tudi sodelovanje pri poklicnem usposabljanju delavcev v Etiopiji.

Sporazum z Japonsko o vizumih za delovne počitnice mladih

Italija je 26. septembra podpisala sporazum z Japonsko o vstopu zaradi delovnih počitnic. Mladim državljanom Italije in Japonske, starim od 18 do 30 let, omogoča enoletni vizum za delovne počitnice v drugi državi. Do šest mesecev lahko opravljajo poklicne dejavnosti ali priložnostno delo brez ločenega delovnega dovoljenja in tudi pri različnih delodajalcih. Vsaka država bo določila letne kvote.

Slovenija

Vzajemna oprostitev vizumov za imetnike diplomatskih potnih listov

Od 1. decembra sporazum med Slovenijo in Uzbekistanom imetnikom slovenskih diplomatskih potnih listov omogoča bivanje v Uzbekistanu brez vizuma do 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju,

enako pa velja za imetnike uzbekistanskih diplomatskih potnih listov v Sloveniji. Obstoječi brezvizumski režim za slovenske državljane za bivanje v Uzbekistanu do 30 dni ostaja nespremenjen.

Španija

Španija, Francija in Maroko začeli program WAFIRA II

Vlade Španije, Francije in Maroka so 6. decembra s podporo EU začele WAFIRA II, nov program krožnih migracij za podporo 3.000 maroškim delavcem. Pobuda širi svoj obseg na šest držav (Maroko, Španijo, Francijo, Portugalsko, Mavretanijo in Zelenortske otoke). Cilj je varnejša, bolj urejena in vzajemno koristna mobilnost delovne sile za migrante ter izvorna in ciljna območja.

Skupna strategija Maroka in Španije proti sovražnemu govoru

Španija in Maroko sta 4. decembra na 13. srečanju na visoki ravni podpisala izjavo o nameri za okrepitev dvostranskega sodelovanja pri preprečevanju sovražnega govora in odzivanju nanj z institucionalnim sodelovanjem, ozaveščanjem javnosti in skupnim ukrepanjem.

11. Prenos zakonodaje EU

Luksemburg

Odobreni strategiji upravljanja azila in migracij ter zunanjih meja

Vladni svet je 22. oktobra odobril dve migracijski strategiji. Nacionalna strategija za celostno upravljanje zunanjih meja na podlagi uredbe o agenciji Frontex je namenjena učinkovitemu in uspešnemu nadzoru meja. Nacionalna strategija za azil in migracije, usklajena s paktom o migracijah in azilu, pa krepi odpornost luksemburškega azilnega in sprejemnega sistema.

Slovenija

Začetek uporabe sprememb zakona o tujcih

Enaindvajsetega novembra so začele veljati nekatere določbe spremenjenega zakona o tujcih, ki prenaša Direktivo (EU) 2021/1883 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visokokvalificirane zaposlitve. Sprememba med drugim ureja možnost vložitve prošnje, odvzema prstnih odtisov in vročitve prvega dovoljenja za začasno prebivanje, ki ga izda upravna enota. Uvaja tudi začasno dovoljenje za prebivanje za digitalne nomade in omogoča zaposlitev v določenih poklicih pred izdajo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo.

NEDAVNE PUBLIKACIJE EMN

- Skupna študija EMN in OECD: Delovne migracije v času pomanjkanja delovne sile
- Informator EMN: Poklicno izobraževanje in usposabljanje prosilcev za mednarodno zaščito in upravičencev do nje
- Skupni informator EMN in OECD: Obveznosti in dostop do pravic za upravičence do začasne zaščite
- Skupni informator EMN, OECD in Sveta Evrope: Ukrepi za podporo jezikovnemu znanju in pismenosti odraslih upravičencev do mednarodne zaščite
- Informator EMN: Dostop otrok migrantov do izobraževanja
- Informator EMN: Razporeditev nastanitvenih centrov za mednarodno zaščito in upravljanje odnosov z lokalnimi skupnostmi
- Študija EMN: Združevanje družin državljanov tretjih držav: stanje zakonodaje in prakse
- Informator EMN: Trenutno veljavni azilni postopki na meji z vidika izvajanja pakta o migracijah in azilu
- Informator EMN: Ločeni otroci migranti
- Statistična priloga za države opazovalke EMN za leto 2024
- Informativni pregledi držav za leto 2024

PRIHAJAJOČE PUBLIKACIJE EMN

- Informator EMN za leto 2025: Alternative zagotavljanju nastanitve v naravi za prosilce za mednarodno zaščito
- Informator EMN: Varne izvorne države in varne tretje države: merila za prepoznavanje in obravnavo prošenj v luči nove uredbe o azilnem postopku (EU) 2024/1348
- Informator EMN: Brezdržavljanskost v Evropski uniji, na Norveškem, v Gruziji in Srbiji